

Liikuttavaa

Amerikan hienomman väen lehdessä "Boston Travellerissa" oli taannoin luettavana seuraava pätkä:

Liikuttava vetoaminen. Lakitus-
vassa sattui vaikuttava kohta-
us. Ankara, taipumaton tuomari; ase-
mansa vakavuuden tunteva lauta-
kunta; asianajajat ja kuuntelijain
kirjava lauma, sekä vihdoin tuo-
nääntynyt vanki, jonka heti piti
kuulla kohtalonsa.

"Onko Teillä mitään sanomista",
tuomari murahti, "vai joko käym-
me julistamaan päätöstä?"

Onneton mies vilkui hurjasti ym-
pärilleen kuin hirveästä unesta äk-
kiä herätettynä. Horjuen nousi hän
seisalleen ja, tuskainen ilme kas-
voillaan, alkoi puhua:

"Ainoastaan sana, pyytääkseni
kanssaihmissiäni olemaan minulle
armollisia", hän sanoi hiljaa. "Voi,
hyvät herrat, moni teistä on nai-
misissa. Teillä on vaimo, joka on
teille armas; ehkä teillä on lapsia-
kin. Tiedättekö, miltä tuntuu olla
köyhä ja nähdä armaanne kärsivän
köyhyyden kidutuksia? Nähdä hän-
nen kaipaavan sellaista, jota teillä
ei ole vara ostaa; nähdä valon sa-
menevan hänen silmistään, ruusu-
jen haalistuvan hänen poskiltaan
ja lämpöisen punaa hänen huulil-
tansa? Tavata hänet vuodattamas-
sa kyyneliä, joita hän turhaan on
koettanut salata — nähdä liiankin
hyvin, että hän on nopeasti kiihtu-
massa. Minä olen tämän nähnyt,
hyvät miehet ja toverit, ja se nä-
kö sokasi silmäni — saattoi minut
epätolivoon — teki minuista rikollis-
sen! Se minut saattoi varastamaan
tuon uusimallisen voimavaunun, jo-
ta hänen mielensä niin äärettömäs-
ti teki."

Tuomari nyvhytti istuimellaan, lau-
takunta oli itkun vallassa, kuunte-
lijakunnassa olevat naiset parkui-
vat ja voimakkaat miehet painoivat
päänsä alas, peittääkseen liikutus-
taan. Armahdusanomus kerkesi van-
kilaan ennenkuin vanki itse; va-

jaassa viikossa James La Chassis,
hyvin tunnettu automobiilin varas,
oli vapaana miehenä. Laki on yhä
vieläkin laki, mutta taivaalle ol-
koon kiitos, että ihmisyyys sentään
on sitäkin korkeampi voima!

Mitkö ajattelen tuosta jutus-
ta? Ajattelenpa yhtä ja toista.

Vähävälillä kertovat sanomaleh-
det suurinta sydämettömyyttä o-
sottavista tuomioista, kuinka lei-
vän parin varkaudesta on mies
pantu vuosiksi linnnaan; kolme
vuotta sai muuan, joka kuolevalle
vaimolleen kaappasi maitopullon
naapurin portailta; kymmeniä on
tuomittu pitkäaikaiseen vankeus-
rangaistukseen, kun ovat nälis-
sään jotain pientä näpistelleet.

Heidän monin verroin surku-
teltavampi asemansa ei ole jak-
sanut herättää säälin tunteita tuo-
marien ja lautamiesten povessa.
Mistähän se johtuu? Kaiketi sii-
tä, että tuomarit ja lautakunnat
herrat eivät itse ole koskaan ol-
leet nälänkuoliaina. Sellainen ti-
la on heille vierasta, sellaisen
aseman kamaluus käsittämätöntä.

Mutta kun mies — kuten tuo
bostonilainen — varastaa auto-
mobiiliin, tulevanvuotista mallia,
torpeedokuosia, ja kun hän selit-
tää tehneensä sen vaimonsa mie-
litekojen tyydyttämiseksi, niin
silloin häntä oikeuspaikalla ym-
märretään. Ihmeekseen hän ha-
vaitsee olevansa sukulaisten kes-
kellä siellä.

Tuomari tunsu piston sydämes-
sään, sillä säännöllisillä tuloil-
laan ei hänenkään ollut kannatta-
nut autoa ostaa, niinkuin vai-
monsa oli tahtonut. Mennytkin

vanhana miehenä naimisiin nuoren, oikuttelevan kaunottaren kanssa, niin minä luulen. Sentähden oli hän, salaista korvausta vastaan, suostunut antamaan noille suurille yhtiöille injunksioonituomioita työväkeä vastaan. Niillä lahjuksilla hän sitte oli ostanut automobiiliin, minä arvaan, ja kalvavan tuntonsa lohdutukseksi saanut lämpöisen suutelon nuorelta vaimoltaan.

Lautakunnan porvarit ja paikalle sattuneet lakimiehet myös epäilemättä muistelivat, minkälaisilla tempuilla kukin heistä oli päässyt autonsa omistajaksi. Suoraan he eivät olleet sitä varastaneet — ei suinkaan — vaan joku tavallista rohkeampi tempaus oli täytynyt tehdä ja saada onnistumaan laillisuuden rajoissa.

Ne joilla ei autoa ollut, ne varmaan ajattelivat, kuinka monta kertaa he olivat olleet samassa kiusauksessa, johon tuo onneton tuomittava nyt oli langennut.

Ja kuulijakunnan naiset ulisivat tietenkin sentähden, että muistivat miehiltään kiusanneensa automobiilia juuri niinkuin tuonkin vangin vaimo.

Siten se on helposti selitettävissä tämä "ihmisyys korkeampi voima" Bostonin oikeustalossa.

Mutta kun sinne tulee kurjalistolainen, työttömyyteen heitetty tai sairauteen joutunut, joka nälkäisten lastensa viihdytykseksi on omin lupinsa ottanut jotain syötävää, heti on häntä vastaan laki karvat pystyssä, eikä mikään ihmisyys voima häntä pelasta sen kynsistä. Sillä hänen olonsa ja elantonsa on tuntematonta, uskomatonta, vallan vierasta maailmaa niin tuomarille kuin lautakunnille.

Sellaista se on luokka-oikeus.

Oli sillä sittenkin puolensa sillä vanhanajan säännöllä, että itsekukin sääty oli vertaistensa tuomittava. Niinpä pitäisi nytkin työmiesten tuomita työmiesten asioissa. Mitä ne esim. ymmärtävät lakoista ja lakonrikkureista sellaiset tuomarit, jotka ikinä eivät ole työläisen, vielä vähemmän lakkolaisen asemassa olleet?

En usko, että porvarillisten ilkeys oikeastaan on niin suuri kuin se näyttää. Siinä voi olla paljon typeryyttä joukossa. Ajatella tuotakin sanomalehden kirjottajaa, joka tämän automobiilivarkausjutun on ikuistanut — ei se raukka ilkeä ole sisältään, vaan päinvastoin oikein rakastetavan typerä luokkasokeudessaan.

Kaapron Jääskeläinen.